

винні включати до себе 2—3 теоретичних питання і обов'язково 2—3 простих практичних завдання на ЕОМ з використанням MS Word та MS Excel, які дозволять з'ясувати для кожного студента вміння володіти «інструментом», тобто комп'ютером;

- для проведення практичних занять об'єднати студентів у мікрогрупи (2—3 студенти), які разом виконують одне завдання. При формуванні таких мікрогруп треба намагатися, щоб найбільш слабкі студенти кооперувалися з більш сильними. Таке об'єднання сприяє вирівнюванню студентів, тобто слабкі «тягнуться» за сильними;

- завдання на лабораторній роботі видаються студентам індивідуально, при чому перші з них можуть враховувати рівень підготовки студента.

Результати виконання завдань контролюються на кожному практичному занятті.

Поряд з практичними і лабораторними роботами на початку практичного заняття проводиться поточне тестування, яке не забирє багато часу (7—10 хвилин), але дозволяє оцінити готовність аудиторії і кожного окремого студента до подальшого засвоєння матеріалу і виконання практичної роботи. При цьому використовуються такі типи тестів:

- тести, де є одна правильна відповідь серед декількох запропонованих;

- тести, де є декілька правильних відповідей серед декількох запропонованих;

- тести, які по суті є фрагментами лабораторної роботи, але завдання потрібно виконати в обмежений час.

Тести першого типу дозволяють визначити, наскільки чітко студент засвоїв основні визначення, поняття і терміни стосовно конкретної теми, другого типу — дають можливість визначити повноту відповідних знань, третього типу — оцінити практичні навички студента у володінні «інструментом».

І. В. Кулага, канд. екон. наук,
ст. викл. кафедри політичної економії
обліково-економічних факультетів

ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Декілька років тому в нашому університеті була впроваджена нова система оцінювання знань, яку можна вважати «кроком уперед», оскільки вона дозволяє найбільш об'єктивно оцінити робо-

ту студентів протягом всього навчального періоду. За цієї системи результатом поточної роботи студентів на семінарах є відповідна кількість балів (від 20 до 40), яку вони набирають протягом семестру. Оскільки ці бали сумуються з балами, отриманими за результатами іспиту, — загальна кількість балів враховує як роботу студента протягом семестру, так і рівень його підготовки до іспиту. Ця система оцінювання є найбільш досконалою з усіх, що існували, але й вона не позбавлена певних недоліків. Так, намагаючись отримати найбільшу кількість балів, студенти вдаються до таких засобів як «зазубрювання» матеріалу або (що є найгіршим варіантом) використання шпаргалок.

Серйозною проблемою є застосування шпаргалок під час написання модульних контрольних робіт та складання іспитів. Щоб запобігти списуванню викладачу доводиться виконувати функцію «наглядача». Здається, що тільки в такий спосіб (запобігаючи списуванню) можна виявити дійсний рівень знань окремого студента та максимально об'єктивно оцінити його роботу. Але існує ще один спосіб примусити студента «чесно працювати», тобто показати реальний рівень своїх знань. Це досягається за рахунок введення до складу завдань модульних контрольних робіт та екзаменаційних білетів більшої кількості питань, зорієнтованих на практичне застосування опрацьованого матеріалу. В такому випадку студенту неможливо обмежити свою відповідь лише викладанням теорії, слід показати її розуміння.

Крім того, потребує вдосконалення і система оцінювання завдань модульного контролю.

Так, наприклад, в курсі «Політична економія» завдання для модульного контролю складаються з 10 питань (3 теоретичних, 5 тестових і 2 практичних), причому незважаючи на неоднакову складність питань, оцінюються вони однаково: 0, 5 або 10 балів. Тут цілком закономірно виникає питання: чи доречно прирівнювати відповідь на тестове завдання (яку взагалі можна вгадати випадково) до відповіді на теоретичне питання, що потребує певних знань, або практичне — що потребує не тільки знань, а й вміння використовувати ці знання? Крім того, чи доцільно, оцінюючи завдання модульного контролю за 100-бальною шкалою, переводити оцінку на 4-бальну систему (50—60 балів — «задовільно», 65—80 балів — «добре», 85—100 балів — «відмінно»), а потім, ще раз, — в залікові бали, відповідно 0, 5 або 10. Причому оцінка «незадовільно» та оцінка «задовільно» відповідає кількості залікових балів, що дорівнює 0. Тобто студенти, які мають «незадовільний» та «задовільний» рівень знань отримують фактично однакові результати.

З метою вдосконалення системи оцінювання модульного контролю пропонується:

— встановити вагові коефіцієнти, виходячи з рівня складності питань (наприклад, теоретичні питання оцінювати — 0, 5, 10 балів, тестові — 0, 5 балів, практичні — 0, 10, 20 балів, з можливістю додавати ще 5 балів до загальної суми за вміння логічно, грамотно й послідовно подавати матеріал у письмовій формі);

— вдосконалити шкалу, за якою здійснюється остаточне оцінювання роботи (наприклад, 80—100 балів відповідає 10 заліковим балам; 55—75 балів — 5 з. б.; до 50 балів — 0 з. б.).

Застосування запропонованої диференційованої системи сприятиме більш об'єктивному оцінюванню завдань модульного контролю та підвищенню якості навчання.

В. М. Лавриненко, канд. екон. наук,
доцент кафедри економічної
історії та історії економічних учень

ЕКОНОМІЧНА КУЛЬТУРА ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ

Формування ринкового типу економічної поведінки передбачає докорінну зміну у системі цінностей, інтересів, потреб суб'єктів господарської діяльності.

У зв'язку з цим важливим компонентом сучасної економічної освіти є економічна культура, що охоплює як культуру господарської діяльності, так і культуру економічного мислення. Економічна культура — це уречевлення господарського досвіду, сукупність цивілізаційних цінностей, інститутів, що регулюють економічну поведінку індивідів та груп на історично визначеному періоді економічного розвитку суспільства.

Економічна культура впливає на процес економічного розвитку безпосередньо через економічну поведінку. Культура господарської поведінки включає в себе систему мотивів, стимулів, норм, інтересів, потреб і формує умови практичної діяльності членів суспільства.

Культура економічного мислення, її ціннісні виміри формуються під впливом сучасної економічної теорії

Принципово важливим елементом формування культури економічного мислення є розробка критеріїв, методів та принципів її